

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VIII kadencja

Druk nr 477

Warszawa, 22 kwietnia 2016 r.

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

**- o zmianie ustawy o radiofonii i telewizji
oraz o uchyleniu ustawy o opłatach
abonamentowych.**

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy panią poseł Iwonę Śledzińską-Katarasińską.

(-) Zbigniew Ajchler; (-) Paweł Bańkowski; (-) Anna Białkowska;
(-) Borys Budka; (-) Janusz Cichoń; (-) Piotr Cieśliński; (-) Andrzej
Czerwiński; (-) Joanna Fabisiak; (-) Joanna Frydrych; (-) Krzysztof
Gadowski; (-) Kinga Gajewska; (-) Elżbieta Gapińska; (-) Zdzisław Gawlik;
(-) Stanisław Gawłowski; (-) Lidia Gądek; (-) Artur Gierada; (-) Tomasz
Głogowski; (-) Cezary Grabarczyk; (-) Jan Grabiec; (-) Rafał Grupiński;
(-) Andrzej Halicki; (-) Agnieszka Hanajczyk; (-) Bożena Henczyca;

(-) Jolanta Hibner; (-) Marek Hok; (-) Maria Małgorzata Janyska;
(-) Bożena Kamińska; (-) Magdalena Kochan; (-) Agnieszka Kołacz-
Leszczyńska; (-) Ewa Kołodziej; (-) Zbigniew Konwiński; (-) Ewa Kopacz;
(-) Tomasz Kostuś; (-) Wojciech Król; (-) Marek Krzakała; (-) Henryka
Krzywonos-Strycharska; (-) Józef Lassota; (-) Gabriela Lenartowicz;
(-) Tomasz Lenz; (-) Izabela Leszczyna; (-) Beata Małecka-Libera;
(-) Arkadiusz Marchewka; (-) Rajmund Miller; (-) Aldona Młyńczak;
(-) Killion Munyama; (-) Anna Nemś; (-) Małgorzata Niemczyk;
(-) Tomasz Piotr Nowak; (-) Mirosława Nykiel; (-) Norbert Obrycki;
(-) Marzena Okła-Drewnowicz; (-) Paweł Papke; (-) Małgorzata Pępek;
(-) Jacek Protas; (-) Elżbieta Radziszewska; (-) Grzegorz Raniewicz;
(-) Halina Rozpondek; (-) Leszek Ruszczyk; (-) Dorota Rutkowska;
(-) Jakub Rutnicki; (-) Marek Rząsa; (-) Krystyna Sibińska; (-) Krystyna
Skowrońska; (-) Marek Sowa; (-) Paweł Suski; (-) Michał Szczerba;
(-) Krystyna Szumilas; (-) Bożena Szydłowska; (-) Iwona Śledzińska-
Katarasińska; (-) Cezary Tomczyk; (-) Rafał Trzaskowski; (-) Jarosław
Urbaniak; (-) Anna Wasilewska; (-) Monika Wielichowska; (-) Ryszard
Wilczyński; (-) Wojciech Wilk; (-) Marek Wójcik; (-) Marian Zembala;
(-) Wojciech Ziemiak; (-) Stanisław Żmijan.

USTAWA
z dnia.....2016 r.

o zmianie ustawy o radiofonii i telewizji oraz o uchyleniu ustawy o opłatach abonamentowych

Art. 1. W ustawie z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz. U. z 2015 r. poz. 1531 i 1830) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 6 w ust 2 :
 - a) uchyla się pkt 6a,
 - b) po pkt 13 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 14 w brzmieniu:
„14) powoływanie i odwoływanie członków Rady Funduszu Mediów Publicznych.”;
- 2) w art. 16a:
 - a) ust. 7 otrzymuje brzmienie:
„7. Spółka, o której mowa w art. 26 ust. 3 pkt 1, nie emituje przekazów reklamowych, z wyjątkiem autopromocji w kanałach wyspecjalizowanych TVP Kultura, TVP Historia i kanale programów dla dzieci”,
 - b) po ust. 7 dodaje się ust. 8 w brzmieniu:
„8. Spółka, o której mowa w art. 26 ust 3 pkt 1, ogranicza przekazy reklamowe z wyjątkiem autopromocji na jednej z anten ogólnopolskich eliminując reklamy:
 - 1) podczas trzech godzin emisji w paśmie czasowym 10.00 – 16.00,
 - 2) podczas trzech godzin emisji w paśmie czasowym 16.00 – 22.00.”;
- 3) w art. 20b w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) w programie ogólnokrajowym w rozumieniu ustawy lub koncesji, dostępnym w całości bez opłaty, lub”;
- 4) rozdział 4 otrzymuje brzmienie:

„Rozdział 4
Media publiczne

Art. 21. 1. Publiczna radiofonia i telewizja realizuje misję publiczną, oferując całemu społeczeństwu i poszczególnym jego częściom zróżnicowane programy i inne usługi w zakresie informacji,

publicystyki, kultury, edukacji, rozrywki i sportu, cechujące się pluralizmem, bezstronnością, wyważeniem i niezależnością oraz innowacyjnością i integralnością przekazu. W dostępnych powszechnie usługach medialnych na poziomie ogólnokrajowym, regionalnym lub lokalnym oraz w programach dla zagranicy w sposób wyważony prezentuje obraz całego społeczeństwa oraz zainteresowań i poglądów społecznych, politycznych, kulturalnych, filozoficznych i religijnych ogółu obywateli.

2. Wypełnianie misji, o której mowa w ust. 1, oznacza w szczególności realizację następujących zadań:

- 1) wspieranie budowy społeczeństwa obywatelskiego oraz kultury demokratycznej polegającej na uczestnictwie obywateli w życiu publicznym;
- 2) inspirowanie debaty publicznej w kluczowych kwestiach społecznych, ideowych i politycznych;
- 3) umacnianie poczucia tożsamości narodowej, promowanie postaw państwowych zgodnych z duchem Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej;
- 4) wspieranie edukacji na wszystkich poziomach kształcenia;
- 5) ukazywanie bogactwa tradycji oraz współczesnej kultury polskiej, kultury europejskiej i światowej;
- 6) upowszechnianie kultury języka polskiego i dbałości o kulturę;
- 7) promowanie dorobku nauki polskiej i światowej;
- 8) przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz przeciwdziałanie dyskryminacji ze względu na rasę, narodowość, wyznanie, płeć, orientację seksualną, stan zdrowia i wiek;
- 9) rozwój różnorodnych form polskiej twórczości audiowizualnej, tworzenie programów wyspecjalizowanych;
- 10) zapewnienie dostępności programów lub ich części i innych usług dla osób z dysfunkcją narządu wzroku oraz osób, o których mowa w ustawie z dnia 19 sierpnia 2011 r. o języku migowym i innych środkach komunikowania się (Dz. U. Nr 209 poz. 1243 oraz z 2012 r. poz. 986).

Art. 22. 1. Nadawca publiczny kształtuje program samodzielnie w zakresie zadań określonych w niniejszej ustawie i ponosi odpowiedzialność za jego treść.

2. Organy państwowe mogą podejmować decyzje w sprawach działalności jednostek publicznej radiofonii i telewizji tylko w przypadkach przewidzianych ustawami.

3. Jednostki publicznej radiofonii i telewizji umożliwiają naczelnym organom państwowym bezpośrednią prezentację oraz

wyjaśnianie polityki państwa.

4. Krajowa Rada określa, w drodze rozporządzenia, tryb postępowania w sprawach, o których mowa w ust. 3.

Art. 23. 1. Jednostki publicznej radiofonii i telewizji stwarzają partiom politycznym możliwość przedstawienia stanowiska w węzłowych sprawach publicznych.

2. Uprawnienia przewidziane w ust. 1 stosuje się odpowiednio do ogólnokrajowych organizacji związków zawodowych i związków pracodawców.

3. Tryb postępowania w sprawach, o których mowa w ust. 1 i 2, określa, w drodze rozporządzenia, Krajowa Rada.

Art. 24. 1. Jednostki publicznej radiofonii i telewizji stwarzają organizacjom pożytku publicznego, o których mowa w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2014 r. poz. 1118, z późn. zm.¹⁾), możliwość nieodpłatnego informowania o prowadzonej przez te organizacje nieodpłatnej działalności pożytku publicznego.

2. Przepis ust. 1 nie wyklucza prawa nadawcy do informowania o działalności organizacji pożytku publicznego w szerszym zakresie.

3. Krajowa Rada w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia, tryb postępowania związanego z nieodpłatnym informowaniem o prowadzonej przez organizacje pożytku publicznego nieodpłatnej działalności pożytku publicznego, w tym sposób przygotowania i emisji audycji oraz czas przeznaczony na ich rozpowszechnianie, uwzględniając różnorodność zadań publicznych określonych w art. 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz ich znaczenie dla społeczności.

Art. 25. 1. Podmiotom uczestniczącym w wyborach do Sejmu, Senatu, samorządu terytorialnego oraz Parlamentu Europejskiego zapewnia się możliwość rozpowszechniania audycji wyborczych w programach publicznej radiofonii i telewizji na zasadach określonych odrębnymi przepisami.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do wyborów na urząd Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

3. Podmiotom uprawnionym do udziału w kampanii referendalnej w programach radiowych i telewizyjnych w rozumieniu art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o referendum

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2014 r. 1138 i 1146 oraz z 2015 r. poz. 1255, 1333, 1339 i 1777.

ogólnokrajowym (Dz. U. z 2015 r. poz. 318) zapewnia się możliwość rozpowszechniania audycji referendalnych w sprawie poddanej pod referendum w programach publicznej radiofonii i telewizji na zasadach określonych odrębnymi przepisami.

Art. 26. 1. Jednostki publicznej radiofonii i telewizji działają wyłącznie w formie jednoosobowej spółki akcyjnej Skarbu Państwa zwanej dalej „spółką”.

2. Do spółek publicznej radiofonii i telewizji zastosowanie ma art. 6 pkt 4 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe (Dz.U. z 2015 r. poz. 233, z późn. zm.²).

3. Telewizję publiczną tworzą:

1) spółka „Telewizja Polska – Spółka Akcyjna” zawiązana w celu tworzenia i rozpowszechniania programów ogólnokrajowych, programu TVP „Polonia” oraz programów wyspecjalizowanych;

2) spółki zawiązane w celu tworzenia i rozpowszechniania programów regionalnych i lokalnych powołane przez ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa w miejsce dotychczasowych oddziałów terenowych TVP SA, zwane dalej „spółkami telewizji regionalnej”.

4. Radiofonię publiczną tworzą:

1) spółka „Polskie Radio – Spółka Akcyjna” zawiązana w celu tworzenia i rozpowszechniania ogólnokrajowych programów radiowych i programów dla odbiorców za granicą;

2) spółki zawiązane w celu tworzenia i rozpowszechniania regionalnych programów radiowych, zwane dalej „spółkami radiofonii regionalnej”.

5. Regionalne spółki telewizyjne i radiowe działające na terenie tego samego regionu mogą, za zgodą ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa w porozumieniu z Krajową Radą, połączyć się, zachowując samodzielność programową.

6. Procedurę i wymogi tworzenia regionalnej spółki radiowo-telewizyjnej określa w drodze rozporządzenia minister właściwego do spraw Skarbu Państwa z uwzględnieniem interesu publicznego, opinii zainteresowanych środowisk i racjonalnych zasad ekonomicznych.

7. Do spółek wymienionych w ust. 3-5 stosuje się, z zastrzeżeniem art. 23-26, przepisy Kodeksu spółek handlowych z

² Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 978, 1166, 1259 i 1844).

wyjątkiem art. 312 i 402.

8. Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej, w porozumieniu z Przewodniczącym Krajowej Rady, dokonuje, w drodze decyzji, rezerwacji częstotliwości niezbędnych do wykonywania ustawowych zadań przez spółki oraz określa warunki wykorzystania tych częstotliwości. Do dokonywania, wprowadzania zmian lub cofania rezerwacji częstotliwości stosuje się przepisy art. 114 i 115 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne.

9. Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej, w porozumieniu z Przewodniczącym Krajowej Rady, zapewnia dla spółek, o których mowa w ust. 3-5 częstotliwości niezbędne do rozpowszechniania programów.

10. Program TV Polonia jest rozpowszechniany w sposób rozsywczy satelitarny.

11. Do rezerwacji częstotliwości przeznaczonych do rozpowszechniania lub rozprowadzania programów w sposób cyfrowy, drogą rozsywczą naziemną lub rozsywczą satelitarną, stosuje się art. 115 ust. 3 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne.

Art. 27. 1. Zarząd spółki liczy od jednego do trzech członków.

2. Kadencja zarządu trwa cztery lata.

3. Członków zarządu, w tym prezesa zarządu, Krajowa Rada powołuje w drodze uchwały na wniosek rady nadzorczej oraz odwołuje w drodze uchwały na wniosek rady nadzorczej lub walnego zgromadzenia.

4. Do zarządu powołuje się wyłącznie osobę posiadającą kompetencje w dziedzinie zarządzania oraz radiofonii i telewizji, spośród kandydatów wyłonionych w konkursie przeprowadzonym przez radę nadzorczą.

5. Krajowa Rada określi, w drodze rozporządzenia, regulamin konkursu na kandydatów na członków zarządu, w tym sposób ogłaszania, organizację i tryb przeprowadzania konkursu oraz sposób ogłaszania wyników konkursu, uwzględniając potrzebę powszechności dostępu do konkursu, zapewnienia obiektywności i jawności postępowania, sprawnego przeprowadzenia konkursu oraz oceny kompetencji kandydatów, o których mowa w ust. 4.

6. Członek zarządu może być odwołany w przypadku:

- 1) skazania prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe;
- 2) działania na szkodę spółki;
- 3) zaistnienia okoliczności trwale uniemożliwiających sprawowanie funkcji.

7. Członkowie zarządów i osoby zajmujące kierownicze stanowiska

w jednostkach publicznej radiofonii i telewizji kierują się w swojej pracy oraz w ocenie dziennikarzy i innych twórców im podległych zasadami profesjonalizmu, uczciwości i rzetelności oraz zadaniami określonymi w art. 21.

Art. 28. 1. Rady nadzorcze spółek „Telewizja Polska – Spółka Akcyjna” i „Polskie Radio – Spółka Akcyjna” liczą po siedmiu członków:

- 1) pięciu wyłonionych w konkursie przeprowadzonym przez Krajową Radę spośród kandydatów posiadających kompetencje w dziedzinie prawa, finansów, kultury oraz mediów, zgłoszonych przez organy kolegialne uczelni akademickich;
 - 2) jednego powołanego przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego;
 - 3) jednego powołanego przez ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa.
2. Rady nadzorcze spółek telewizji i radiofonii regionalnej liczą po pięciu członków:
- 1) czterech wyłonionych w konkursie przeprowadzonym przez Krajową Radę spośród kandydatów posiadających kompetencje w dziedzinie prawa, finansów, kultury oraz mediów, zgłoszonych przez organy kolegialne uczelni akademickich;
 - 2) jednego powołanego przez ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.
3. Krajowa Rada określi, w drodze rozporządzenia, regulamin konkursu na członka rady nadzorczej, w tym sposób ogłaszania, organizację i tryb przeprowadzania konkursu, sposób zgłaszania kandydatów oraz sposób ogłaszania wyników konkursu, uwzględniając potrzebę zapewnienia obiektywności i jawności postępowania, sprawnego przeprowadzenia konkursu oraz oceny kompetencji kandydatów, o których mowa w ust. 1 i 2.
4. Uchwała Krajowej Rady w sprawie wyników konkursu, wskazująca osoby wyłonione w konkursie, stanowi ich powołanie w skład rady nadzorczej.
5. Członek rady nadzorczej może być odwołany przez organ, który go powołał, w przypadku:
- 1) skazania prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe;

- 2) działania na szkodę spółki;
- 3) zaistnienia okoliczności trwale uniemożliwiających sprawowanie funkcji.
6. Rada nadzorcza podejmuje uchwały bezwzględną większością głosów w obecności co najmniej połowy składu rady.
7. Rada nadzorcza wybiera ze swego grona przewodniczącego.
8. Rada nadzorcza uchwała regulamin określający tryb jej działania.
9. Kadencja rady nadzorczej trwa trzy lata.
10. Zgody rady nadzorczej wymaga:
 - 1) nawiązywanie i rozwiązywanie stosunku pracy z osobami zajmującymi stanowiska kierownicze określone w statucie spółki;
 - 2) zawarcie lub przystąpienie przez spółkę do umowy zbiorowej z przedstawicielami pracowników;
 - 3) zawiązanie bądź przystąpienie do spółki innej niż spółka, o której mowa w art. 26 ust. 1, a także nabycie lub zbycie udziałów albo akcji w takiej spółce;
 - 4) zbycie lub obciążenie nieruchomości.

Art. 29. 1. Organami opiniodawczo-doradczymi zarządów i rad nadzorczych mediów publicznych są rady programowe liczące od 12 do 18 osób, które reprezentują społeczne interesy i oczekiwania związane z działalnością programową spółki.

2. Członków rad programowych spółek publicznej radiofonii i telewizji powołuje Krajowa Rada spośród grona osób legitymizujących się dorobkiem i doświadczeniem w sferze kultury i mediów.
3. Ugrupowania parlamentarne desygnują do rad programowych po jednym przedstawicielu, przy czym łącznie wszyscy wybrani w tym trybie członkowie stanowią , co najwyżej 1/3 składu każdej rady. Pozostali członkowie składu każdej rady reprezentują stowarzyszenia twórcze, organizacje pozarządowe i środowiska opiniotwórcze.
4. Organem opiniodawczo-doradczym w sprawach tworzenia i rozpowszechnienia programu TV Polonia jest rada programowa TV Polonia wybierana na zasadach ogólnych.
5. Kadencja rady programowej trwa 4 lata.
6. Rada programowa podejmuje uchwały zawierające oceny poziomu i jakości programu bieżącego oraz programów ramowych. Uchwały w sprawach programowych, podejmowane większością głosów w obecności co najmniej połowy składu rady, są przedmiotem obrad i postanowień rady nadzorczej oraz podlegają wykonaniu przez zarząd spółki.

7. Członkom rady programowej przysługuje dieta wypłacana przez spółkę w wysokości ustalonej przez Krajową Radę.
8. Zarząd spółki zapewnia członkom rady programowej organizacyjne i finansowe warunki dokonywania ocen poziomu i jakości wyemitowanego programu, badania jego odbioru oraz zlecenia niezależnych badań dotyczących percepcji programu i jego społecznych skutków

Art. 30. 1. Na walnym zgromadzeniu Skarb Państwa reprezentowany jest przez ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa.

2. Zarząd spółki nie jest związany poleceniami i zakazami ustanowionymi przez walne zgromadzenie, jeżeli dotyczą one treści programu.
3. Zmiana statutu spółki wymaga uprzedniej zgody Krajowej Rady.

Art. 31.1. Przychodami spółek, o których mowa w art. 26 ust. 3-5 są wpływy pochodzące:

- 1) ze środków przekazywanych przez Fundusz Mediów Publicznych;
 - 2) z obrotu prawami do audycji;
 - 3) z reklam i audycji sponsorowanych;
 - 4) z innych źródeł.
2. Akcjonariuszom spółek, o których mowa w art. 26 ust. 3-5, nie przysługuje prawo do udziału w zysku.”;

Art. 32. Powołuje się Fundusz Mediów Publicznych, zwany dalej „Funduszem”, który jest państwową osobą prawną. Jego zadaniem jest wspieranie realizacji przez media publiczne zadań, o których mowa w art. 21.

Art. 32a. 1. Organami Funduszu są:

- 1) 3-osobowy zarząd składający się z osób legitymujących się doświadczeniem w dziedzinie finansów i zarządzania desygnowanych przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych, ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa i ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, powoływanych przez Sejm na 5-letnią kadencję;
- 2) 15-osobowa Rada Funduszu Mediów Publicznych, zwana dalej „Radą Funduszu”, składająca się z osób reprezentujących interes publiczny w mediach,

mających doświadczenie w dziedzinie kultury, edukacji i budowy społeczeństwa obywatelskiego. Trzy miejsca w Radzie Funduszu przypadają odpowiednio osobom wskazanym przez Krajową Radę, Sejm i Senat. Pozostałe 12 osób powołuje Krajowa Rada spośród kandydatów zgłoszonych przez:

- a) organy kolegialne uczelni akademickich prowadzących studia w dziedzinie mediów,
- b) ogólnopolskie stowarzyszenia twórcze posiadające uprawnienia organizacji zbiorowego zarządzania,
- c) ogólnopolskie reprezentacje organizacji pozarządowych,
- d) związki jednostek samorządu terytorialnego.

Art. 32b. 1. Zarząd Funduszu, który podejmuje decyzje kolegiально, odpowiada za prawidłowość prowadzonej gospodarki finansowej i efektywne wykorzystanie środków przekazywanych Funduszowi przez budżet państwa.

2. Członkiem zarządu Funduszu może zostać osoba, która
 - 1) posiada obywatelstwo polskiej;
 - 2) ma pełną zdolność do czynności prawnych;
 - 3) korzysta z pełni praw publicznych;
 - 4) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;
 - 5) wyróżnia się autorytetem, wiedzą i doświadczeniem w dziedzinie mediów, kultury, edukacji lub społeczeństwa obywatelskiego;
 - 6) posiada co najmniej trzyletni staż pracy na stanowiskach kierowniczych.
3. Prezes Funduszu kieruje jego pracami i reprezentuje fundusz na zewnątrz. Funkcje Prezesa pełni osoba wskazana przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych.
4. Fundusz składa coroczne sprawozdanie ze swojej działalności Sejmowi i Krajowej Radzie, która uwzględnia je w swoim sprawozdaniu przedkładanym Sejmowi, Senatowi i Prezydentowi.
5. Odwołanie członka zarządu przez Sejm może nastąpić na skutek:
 - 1) skazania prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe;
 - 2) stwierdzenia przez Najwyższą Izbę Kontroli lub Komisję

Nadzoru Finansowego działania na szkodę finansów publicznych;

- 3) zaistnienia okoliczności trwale uniemożliwiających sprawowanie funkcji.
6. W miejsce odwołanego członka zarządu właściwy minister niezwłocznie wskazuje kolejną osobę.

Art. 32c. 1. Jednostki publicznej radiofonii i telewizji opracowują corocznie w porozumieniu z Krajową Radą plany finansowo-programowe przedsięwzięć w zakresie realizacji zadań, o których mowa w art. 21, wymagających finansowania ze środków publicznych, z uwzględnieniem części kosztów funkcjonowania i rozwoju tych jednostek.

2. Krajowa Rada określi, w drodze rozporządzenia, terminy przedkładania i zakres planów finansowo-programowych, o których mowa w ust. 1, mając na względzie zapewnienie realizacji misji publicznej przez jednostki publicznej radiofonii i telewizji, a także swobodę nadawców publicznych w kształtowaniu programów.

3. Na podstawie planów, o których mowa w ust. 1, nadawcy publiczni sporządzają wnioski wraz z kosztorysem o przyznanie środków na realizację określonych programów i audycji.

4. Wnioski, o których mowa w ust. 3, wraz z kosztorysem nadawcy publiczni składają do 31 sierpnia roku poprzedzającego emisję programów.

5. W trakcie roku kalendarzowego można składać dwukrotnie wnioski uzupełniające do wcześniej złożonych wniosków.

6. Sprawozdanie z wykorzystania przekazanych środków w danym roku nadawcy składają Funduszowi do 31 stycznia roku następnego.

7. Zarząd Funduszu w porozumieniu z Krajową Radą opracuje i upublicznia kryteria przyznawania środków ze szczególnym uwzględnieniem charakteru programu i przewidywanej pory emisji.

Art. 32d. 1. Rada Funduszu rozpatruje i opiniuje wnioski nadawców publicznych o przyznanie środków publicznych na określone programy i audycje najlepiej realizujące zadania zawarte w art. 21.

2. Rada Funduszu pracuje podczas czterech sesji w ciągu roku, przy czym w lutym dokonuje oceny realizacji zobowiązań nadawców i Funduszu w roku minionym, a w październiku projektuje wydatki na rok przyszły.

3. Odwołania od decyzji Rady Funduszu i spory rozpatruje Zarząd.

4. Kadencja Rady Funduszu trwa 3 lata, po czym po upływie każdego kolejnego roku następuje wymiana 1/3 składu

- powoływanego przez Krajową Radę.
5. Krajowa Rada niezwłocznie dokonuje uzupełnienia składu Rady Funduszu.
 6. Funkcję członka Rady Funduszu można pełnić dwukrotnie. Osoby podlegające rotacji mogą powtórnie kandydować po upływie 3 lat od daty pierwszego powołania
 7. Odwołanie członka Rady Funduszu przed upływem jego kadencji może nastąpić wyłącznie w przypadku:
 - 1) skazania prawomocnym wyrokiem Sądu za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe;
 - 2) nagminnego nieusprawiedliwionego uchylania się od pełnienia obowiązków;
 - 3) zaistnienia okoliczności trwale uniemożliwiających sprawowanie funkcji.
 8. Funkcje koordynatora prac Rady Funduszu przyjmuje osoba desygnowana przez Krajową Radę. Ponadto Rada ze swego grona wybiera 5-osobowe kolegium.
 9. Nie można łączyć członkostwa w organach Funduszu z zatrudnieniem w mediach publicznych lub współpracą z mediami publicznymi.
 10. Obsługę administracyjno-biurową Rady Funduszu zapewnia biuro Zarządu.

Art. 32e. 1. Fundusz zasilany jest corocznie kwotą będącą równowartością co najmniej 0,3% wydatków budżetu państwa i stanowi wydzieloną pozycję budżetową zaliczana do wydatków w dziale 24.

2. Rada Funduszu i Zarząd Funduszu, rozpatrując i przyznając środki finansowe, kieruje się generalną zasadą: 40% - TVP SA, 20% - Polskie Radio SA; 23% - spółki telewizji regionalnej; 12% spółki radiofonii regionalnej.
3. W przypadku regionalnych spółek radiowych i telewizyjnych każda z nich ma prawo o ubieganie się o kwotę proporcjonalnie przypadającą na dwie spółki, które się połączyły.
4. Rezerwę uruchamianą dla sfinansowania wyjątkowych wydarzeń i przedsięwzięć trudnych do zaplanowania w IV kwartale roku minionego stanowi 5% środków, którymi dysponuje Fundusz.
5. Do 5% środków, którymi dysponuje Fundusz, może stanowić środki niewygasające niezbędne dla realizacji długofalowych programowych przedsięwzięć nadawców publicznych przekraczających rok budżetowy.
6. Rada Funduszu, rozpatrując wnioski nadawców publicznych

o finansowanie ze środków publicznych, kieruje się oceną stopnia rzetelności w realizacji zadań zawartych w art. 21.

Art. 32f. 1. Spółki, o których mowa w art. 26 ust. 35, są obowiązane do określenia w dokumentacji, o której mowa w art. 10 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223, Nr 157, poz. 1241 i Nr 165, poz. 1316 oraz z 2010 r. Nr 47, poz. 278), zasada rachunkowości, w tym zakładowego planu kont, w sposób zapewniający ujęcie w księgach rachunkowych przychodów i związanych z nimi kosztów odrębnie w odniesieniu do działalności, o której mowa w art. 21 ust. 1 oraz pozostałej działalności, a także metod przypisywania kosztów i przychodów do poszczególnych rodzajów prowadzonej działalności.

2. Obowiązek, o którym mowa w ust.1, nie narusza obowiązków w zakresie rachunkowości i sprawozdawczości wynikających z odrębnych przepisów.

3. Krajowa Rada określi, w drodze rozporządzenia, sposób prowadzenia dokumentacji, o której mowa w ust. 1 oraz sposób sporządzenia sprawozdań, o których mowa w art. 32c ust. 6, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia przestrzegania zasad jawności i przejrzystości wykorzystania środków budżetowych, w sposób niezakłócający konkurencyjności na rynku.”.

Art. 2. 1. Termin składania pierwszych wniosków, o których mowa w art. 32c ust. 3 i 4 przesuwa się na 30 września 2016 roku.

2. Do postępowań wszczętych i niezakończonych do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 3. Ustawa z dnia 21 kwietnia 2005 r. o opłatach abonamentowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1204 oraz z 2015 r. poz. 1324) traci moc obowiązującą z dniem wejścia w życie ustawy.

Art. 4. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2017 r. z wyjątkiem art. 26 ust. 3 pkt 2, art. 32 i art. 32b, które wchodzi w życie z dniem 1 września 2016 roku.

UZASADNIENIE

1. Potrzeba i cel wydania ustawy

Media publiczne podlegają zarówno generalnym regulacjom zwłaszcza wynikającym z dyrektyw europejskich, jak i regułom nowej ustawy określającej specyficzne prawa i obowiązki instytucji publicznej służącej całemu społeczeństwu we wspólnym, narodowym interesie. Projektowana ustawa ma na celu nowelizację ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz.U. z 2015 r., poz. 1531, z późn. zm.) polegającą na nowatorskim ujęciu mediów publicznych i podkreśleniu wyjątkowego charakteru ich zadań.

2. Rzeczywisty stan w dziedzinie, która ma być unormowana i różnica pomiędzy dotychczasowym a projektowanym stanem prawnym

W stosunku do obecnych uregulowań zawartych w rozdziale o mediach publicznych ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji, w przedkładanym projekcie nie ulega zmianie definicja misji publicznej, będącej istotą funkcjonowania publicznego radia i telewizji. Nieco inaczej natomiast w art. 21 ust. 2 projektu ustawy są formułowane zadania służące realizacji tej misji. Po pierwsze stanowią one katalog otwarty i odwołują się do pojęć podstawowych typu: „społeczeństwo obywatelskie”, „debata publiczna”, „tożsamość narodowa”, z których łatwo wyprowadzić konkretne i różnorodne treści programowe obejmujące całe spektrum tematyki społeczno-gospodarczej. Po drugie – szczególne miejsce wśród tych zadań przypada roli edukacyjnej kulturotwórczej mediów publicznych. Po trzecie nie mają to być media odtwórcze, stąd obowiązek rozwoju różnorodnych form polskiej twórczości audiowizualnej.

Autorzy projektu nie widzą potrzeby zmiany obecnej formy prawno-organizacyjnej mediów publicznych. W ustawie znajduje się wystarczająco silna blokada ewentualnych kłopotów związanych z funkcjonowaniem w postaci jednoosobowej spółki Skarbu Państwa. Publiczne radio i telewizja ani nie może upaść (art. 26 ust. 2 projektu ustawy), ani nie musi istnieć jedynie dla zysku (art. 31 ust. 2 projektu ustawy). Odmiennie w stosunku do obecnych przepisów uregulowano usamodzielnienie oddziałów regionalnych telewizji publicznej i przekształcenie ich na

wzór publicznego radia w samodzielne spółki. Zdając sobie jednak sprawę z realiów finansowych projektodawcy ustawy dopuszczają możliwość łączenia regionalnych spółek radiowych i telewizyjnych (art. 26 ust. 5 projektu ustawy) z zachowaniem odrębności programowej.

W projekcie nie ulega zmianie obecna procedura powoływania władz mediów publicznych. Po pierwsze - nie może być zgody na wyłączenie z tego procesu Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, konstytucyjnego organu stojącego na straży wolności słowa, prawa do informacji i interesu publicznego w radiu i telewizji. Po drugie konieczne jest zachowanie kadencyjności organów spółki, a ewentualne odwołanie członka zarządu lub rady nadzorczej może nastąpić jedynie w wyniku zaistnienia jasno określonych w ustawie okoliczności. Otwarte, jawne konkursy na członków zarządu bądź rady nadzorczej są najlepszą metodą na zminimalizowanie politycznych wpływów i nacisków na media publiczne, a każda forma mianowania tych osób oznacza powrót do praktyk sprzed 1989 r. i czasów partyjnego Radiokomitetu. Gwarancją oddzielającą media publiczne od bieżącej gry politycznej jest taki sposób wyłaniania członków rad nadzorczych spośród kandydatów zgłaszanych przez organy kolegialne uczelni akademickich.

Istotnym elementem projektu ustawy jest nowy sposób finansowania mediów publicznych. Abonament jako danina płacona od posiadania odbiornika radiowego lub telewizyjnego jest instrumentem zdecydowanie przestarzałym i nieskutecznym. Ponadto szeroki katalog osób zwolnionych z obowiązku płacenia abonamentu znacznie uszczupla potencjalną wielkość wpływów. Od lat trwają poszukiwania innego sposobu publicznego finansowania mediów publicznych. Mimo wielu koncepcji ustanowienia nowej opłaty audiowizualnej, żadne z rozwiązań nie wydawało się być dość powszechnym lub sprawiedliwym. Nie ulega wątpliwości, że najpełniej tym wymogom odpowiadają środki gromadzone w budżecie państwa zasilanym pieniędzmi wszystkich bez wyjątku obywateli. I dlatego autorzy projektu proponują utworzenie w formie państwowej osoby prawnej Funduszu Mediów Publicznych, na który corocznie będzie przekazywane co najmniej 0,3% wydatków budżetu państwa. Sam Fundusz poprzez swoją Radę składającą się z przedstawicieli środowisk twórczych,

samorządowych

i obywatelskich jest gwarantem uspołecznienia procesu finansowania misji mediów publicznych, a równocześnie odcina te media od decyzji stricte politycznych. Rada będzie również oceniała wnioski nadawców publicznych i przydzielała granty, a sama z kolei będzie odpowiadała przed Krajową Radą Radiofonii i Telewizji oraz Sejmem z podjętych decyzji.

Jeśli powyższe rozwiązanie uzyska akceptację Parlamentu i Prezydenta, będzie można mówić o rewolucji w podejściu do mediów publicznych. Bez dodatkowych obciążeń finansowych dla ludzi, bez biurokratycznej mitręgi ewentualnych poborców nowej opłaty audiowizualnej, uzyskamy pewne i stabilne źródło finansowania zadań stawianych mediom publicznym a jednocześnie oddamy większość istotnych dla nich decyzji w ręce twórców i działaczy obywatelskich. Wprowadzenie tego typu finansowania umożliwi powolne ograniczenie reklam, co także jest stałym postulatem większości widzów i słuchaczy. Ich całkowite wyeliminowanie nie jest w tej chwili możliwe, niemniej wprowadzenie w jednej z anten ogólnopolskich kilkugodzinnej „ciszy reklamowej” posłuży zarówno jakości nadawanego programu, jak i będzie uczciwą rekompensatą dla nadawców komercyjnych, którzy z pomocy publicznej nie korzystają.

3. Przewidywane skutki społeczne, gospodarcze, finansowe i prawne i źródła finansowania

Projektowana ustawa wywoła pozytywne skutki społeczne, gdyż odpowiada na wieloletnie postulaty zarówno środowisk kulturalnych jak i samorządowych, by uwolnić media regionalne od swoistego wpływów, także finansowych, wobec centrali. Lokalność i regionalizm mogą stanowić główną siłę mediów publicznych na rynku usług audiowizualnych i główny ich atut w zderzeniu z konkurencją.

4. Źródła finansowania, jeżeli projekt niesie obciążenia dla budżetu państwa lub jednostek samorządu terytorialnego

Trudno precyzyjnie określić skalę wydatków budżetowych, bo te zależą od wielkości budżetu. W roku 2016 byłoby to ok. 1 040 mln zł, w roku 2017 może być więcej, ale i mniej. Ważne, że w każdej sytuacji mówimy o kwotach znacznie wyższych od obecnie uzyskiwanych z opłat abonamentowych. Projekt ustawy nie ma natomiast

wpływu na budżety jednostek samorządu terytorialnego. Przepisy końcowe dotyczące wejścia

w życie ustawy uwzględniają zarówno procedurę uchwalania budżetu państwa, jak i dają czas na rozmowy z Unią Europejską.

5. Założenia projektów podstawowych aktów wykonawczych

Projekt ustawy przewiduje wydanie aktów wykonawczych. W pierwszym z rozporządzeń Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji określi tryb postępowania w związku z prezentowaniem i wyjaśnianiem w publicznej radiofonii i telewizji polityki państwa przez naczelne organy państwowe. W szczególności wskaże organy, które będą mogły w programach publicznej radiofonii i telewizji w sposób bezpośredni prezentować oraz wyjaśniać politykę państwa. Określą sposób nieodpłatnego przygotowania i rozpowszechniania, długość i sposób wyodrębnienia tych wystąpień przez jednostki publicznej radiofonii i telewizji w programach ogólnokrajowych i regionalnych, we wskazanym paśmie emisji. Ponadto rozporządzenie będzie określać w jakim czasie przed emisją właściwa jednostka publicznej radiofonii i telewizji powinna zostać powiadomiona o zamiarze wystąpienia, przewidywanym czasie jego trwania oraz wskazanym paśmie emisji, kto ponosi odpowiedzialność za treść wystąpień oraz jakie są zasady ich prezentowania i emisji w okresie rozpowszechniania audycji wyborczych.

Kolejnym aktem wykonawczym, którego wydanie przewiduje projekt ustawy jest rozporządzenie Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji określające sposób postępowania w związku z przedstawianiem w programach publicznej radiofonii i telewizji stanowisk partii politycznych, związków zawodowych i związków pracodawców w węzłowych sprawach publicznych, w szczególności:

- formę prezentowania w programach publicznej radiofonii i telewizji, np.: dyskusji, analiz, oświadczeń i wypowiedzi, wydarzeń związanych z działalnością partii politycznych, związków zawodowych i związków pracodawców, ewentualnie innych zwyczajowo przyjętych form wyrazu przez przedstawicieli i organy partii politycznych, związków zawodowych i związków pracodawców,

- sposób przedstawiania wyżej wymienionych stanowisk przez jednostki publicznej radiofonii i telewizji (rzetelność, pluralizm, umożliwienie przedstawienia różnorodnych stanowisk),
- obowiązek przygotowywania i rozpowszechniania audycji informujących o bieżących wydarzeniach publicznych oraz o stanowiskach partii politycznych, związków zawodowych i związków pracodawców w węzłowych sprawach publicznych,
- okres, czas trwania i godziny emisji ww. audycji radiowych i telewizyjnych,
- jakim partiom, jakim związkom zawodowym i związkom pracodawców przysługuje udział w przedmiotowych audycjach,
- sposób, formę i czas składania przez jednostki publicznej radiofonii i telewizji sprawozdań kwartalnych z realizacji wyżej wymienionych obowiązków.

Ponadto KRRiT określi w rozporządzeniu wzór sprawozdania z realizacji obowiązków przedstawiania przez jednostki publicznej radiofonii i telewizji stanowisk partii politycznych, związków zawodowych i związku pracodawców.

KRRiT została także upoważniona do określenia w drodze rozporządzenia trybu postępowania związanego z nieodpłatnym informowaniem w programach jednostek publicznej radiofonii i telewizji o prowadzonej przez organizacje pożytku publicznego nieodpłatnej działalności pożytku publicznego, w szczególności do określenia:

- miejsca i sposobu przygotowania emisji audycji,
- czasu przeznaczonego na rozpowszechnianie audycji,
- warunków technicznych nagrania, jakim powinny odpowiadać audycje,
- terminu dostarczania jednostce publicznej radiofonii i telewizji nagrań przed ich emisją,
- jakie materiały zalicza się do czasu rozpowszechniania audycji,
- szczegółowych zasad przygotowania oraz rozpowszechniania audycji, a zwłaszcza kryteriów podziału czasu rozpowszechniania audycji między organizacje pożytku publicznego prowadzące nieodpłatną działalność pożytku publicznego, dokonywane jest przez jednostki publicznej radiofonii i telewizji po konsultacji z przedstawicielami wskazanymi przez Radę Działalności Pożytku Publicznego,

- zasad składania przez jednostki publicznej radiofonii i telewizji Krajowej Radzie Radiofonii i Telewizji sprawozdań z realizacji obowiązków objętych przedmiotem rozporządzenia.

KRRiT została także upoważniona w projektowanej ustawie do określenia w drodze rozporządzenia regulaminu konkursu na kandydatów na członków zarządu spółki "Telewizja Polska - Spółka Akcyjna", spółki "Polskie Radio - Spółka Akcyjna" oraz spółek radiofonii regionalnej, a w szczególności:

- sposobu ogłaszania, organizacji i trybu przeprowadzania wyżej wymienionego konkursu,
- wzoru oświadczenia kandydata na członka zarządu spółki "Telewizja Polska - Spółka Akcyjna", spółki "Polskie Radio - Spółka Akcyjna" oraz spółek radiofonii regionalnej,
- sposobu ogłaszania wyników konkursu.

KRRiT została także zobowiązana do określenia w drodze rozporządzenia regulaminu konkursu na członków rad nadzorczych spółki "Telewizja Polska - Spółka Akcyjna", spółki "Polskie Radio - Spółka Akcyjna" oraz spółek radiofonii regionalnej, a w szczególności:

- sposobu ogłaszania, organizacji i trybu przeprowadzania konkursu na członków rad nadzorczych spółki "Telewizja Polska - Spółka Akcyjna", spółki "Polskie Radio - Spółka Akcyjna" oraz spółek radiofonii regionalnej,
- sposobu zgłaszania kandydatów na członków rad nadzorczych spółki "Telewizja Polska - Spółka Akcyjna", spółki "Polskie Radio - Spółka Akcyjna" oraz spółek radiofonii regionalnej,
- regionów działania spółek radiofonii regionalnej,
- oświadczenia kandydata na członka rady nadzorczej,
- sposobu ogłaszania wyników konkursu.

KRRiT ma określić w drodze rozporządzenia terminy przedkładania oraz zakres planów finansowo-programowych przedsięwzięć w zakresie realizacji misji

publicznej opracowywanych przez jednostki publicznej radiofonii i telewizji, a w szczególności:

- terminy przedkładania przez jednostki publicznej radiofonii i telewizji planów finansowo-programowych przedsięwzięć w zakresie realizacji zadań wymagających finansowania ze środków publicznych,
- zakres planów finansowo-programowych.

Projektodawcy przewidują również określenie przez KRRiT w drodze rozporządzenia sposobu prowadzenia przez spółki publicznej radiofonii i telewizji dokumentacji w oparciu o zasady rachunkowości oraz sposobu sporządzania sprawozdań składanych przez zarządy tych spółek Krajowej Radzie Radiofonii i Telewizji, a w szczególności:

- sposobu prowadzenia dokumentacji przez spółki publicznej radiofonii i telewizji w oparciu o zasady rachunkowości,
- sposobu sporządzania: rocznych i kwartalnych sprawozdań ze sposobu wykorzystania przyznanych środków, kwartalnych sprawozdań dotyczących kosztów poniesionych na działalność oraz ich wzorów.

6. Konsultacje społeczne

Należy zakładać, że zgodnie z art. 34 ust. 3 Regulaminu Sejmu Marszałek Sejmu przed skierowaniem do pierwszego czytania skieruje niniejszy projekt ustawy do konsultacji w trybie i na zasadach określonych w odrębnych ustawach.

7. Ocena zgodności projektu z prawem Unii Europejskiej

Projektowana zmiana nie jest sprzeczna z prawem Unii Europejskiej, niemniej jednak inny system finansowania niż obowiązujący w momencie wstępowania Polski do UE będzie wymagał uzgodnień z Komisją Europejską. Argumentem przemawiającym za zgodą na tego typu pomoc publiczną jest ograniczenie emisji reklam.

Warszawa, 28 kwietnia 2016 r.

BAS-WAPEiM-860/16
TRYB PILNY

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia

w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o radiofonii i telewizji oraz o uchyleniu ustawy o opłatach abonamentowych (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2012 r. poz. 32, ze zmianami) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Poselski projekt ustawy przewiduje wprowadzenie zmian w ustawie z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz. U. z 2015 r. poz. 1531, ze zm.; dalej: urt) oraz uchylenie ustawy z dnia 21 kwietnia 2005 r. o opłatach abonamentowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1204, ze zm.).

Zmiany polegają na zastąpieniu mechanizmu finansowania misji publicznej realizowanej przez publiczną radiofonię i telewizję wpływami z abonamentu i zastąpienie go finansowaniem z budżetu państwa, za pośrednictwem Funduszu Mediów Publicznych (dalej: Fundusz), który ma być państwową osobą prawną. Projekt określa zadania i organizację Funduszu. Projekt przewiduje nowe brzmienie rozdziału 4 urt, który ma być zatytułowany: Media publiczne. Nowy rozdział urt określa pojęcie misji publicznej i służące jej realizacji zadania, a także określa, że misja będzie realizowana przez publiczną radiofonię i telewizję. Projekt przewiduje, że jednostki publicznej radiofonii i telewizji będą działały wyłącznie w formie jednoosobowej spółki akcyjnej Skarbu Państwa, określa skład i zasady powoływania i odwoływania organów jednostek publicznej radiofonii i telewizji oraz przychody jednostek publicznej radiofonii i telewizji. Projekt określa również zasady podziału przez Fundusz kwoty otrzymywanej z budżetu państwa na finansowanie misji publicznej.

Projekt zawiera także postanowienia dotyczące ograniczeń w emisji przekazów reklamowych przez jednostki publicznej radiofonii i telewizji.

Projekt zawiera przepis przejściowy. Ustawa ma wejść w życie 1 stycznia 2017 r., z tym, że część przepisów ma wejść w życie 1 września 2016 r.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem

Ze względu na przedmiot projektu ustawy należy wskazać:

- art. 14 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TfUE), dotyczący usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym,
- art. 45 TfUE ustanawiający swobodę przepływu pracowników wewnątrz Unii Europejskiej,
- art. 106 ust. 2 TfUE dotyczący przedsiębiorstw świadczących usługi w ogólnym interesie gospodarczym,
- art. 107 i 108 TfUE dotyczące zasad przyznawania pomocy przez państwo,
- art. 167 TfUE określający kompetencje państw członkowskich w dziedzinie kultury,
- Protokół (nr 29) w sprawie systemu publicznego nadawania w państwach członkowskich, dołączony do Traktatu z Lizbony (dalej: Protokół),
- dyrektywę 2002/21/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie wspólnych ram regulacyjnych sieci i usług łączności elektronicznej (dyrektywa ramowa) (Dz. Urz. WE L 108 z 24.4.2002, s. 33, ze zmianami; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne rozdz. 13, t. 29, s. 349; dalej: dyrektywa 2002/21/WE),
- dyrektywę Komisji 2006/111/WE z dnia 16 listopada 2006 r. w sprawie przejrzystości stosunków finansowych między państwami członkowskimi a przedsiębiorstwami publicznymi, a także w sprawie przejrzystości finansowej wewnątrz określonych przedsiębiorstw (wersja skodyfikowana) (Dz. Urz. UE L 318 z 17.11.2006 r., s. 17; dalej: dyrektywa 2006/111/WE),
- dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/13/UE z dnia 10 marca 2010 r. w sprawie koordynacji niektórych przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich dotyczących świadczenia audiowizualnych usług medialnych (dyrektywa o audiowizualnych usługach medialnych) (wersja ujednolicona) (Dz. Urz. UE L 95 z 15.4.2010, s. 1, oraz L 263 z 6.10.2010, s. 15; dalej: dyrektywa 2010/13/UE),
- decyzję 2012/21/UE z dnia 20 grudnia 2011 r. w sprawie stosowania art. 106 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy państwa w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych, przyznawanej przedsiębiorstwom zobowiązanym do wykonywania usług świadczonych w ogólnym interesie

- gospodarczym (Dz. Urz. UE L 7 z 11.1.2012, s. 3; dalej: decyzja 2012/21/UE),
- rozporządzenie Komisji (UE) nr 360/2012 z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* przyznawanej przedsiębiorstwom wykonującym usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym (Dz. Urz. UE L 114 z 26.4.2012, s. 8, oraz L 290 z 4.10.2014, s. 11; dalej: rozporządzenie 360/2012),
 - rozporządzenie Rady (UE) 2015/1589 z dnia 13 lipca 2015 r. ustanawiające szczegółowe zasady stosowania art. 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (dalej: rozporządzenie 2015/1589).

3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

3.1. Dyrektywa 2010/13/UE

Artykuły 19–26 dyrektywy 2010/13/UE określają zasady emisji reklam, w tym autopromocji, i telesprzedazy. Przepisy te są implementowane do prawa polskiego w urt. Projektowane zmiany w art. 16a urt nie naruszają postanowień dyrektywy.

3.2. Art. 45 TfUE

Projektowany art. 32b ust. 2 urt określa kwalifikacje i wymagania, które powinni spełniać członkowie zarządu Funduszu. Fundusz ma być państwową osobą prawną mającą wspierać realizację misji publicznej przez media publiczne (projektowany art. 32 urt). Zarząd Funduszu będzie odpowiadał za prawidłowość prowadzonej gospodarki finansowej i efektywne wykorzystanie środków przekazywanych Funduszowi z budżetu państwa (projektowany art. 32b ust. 1 urt). Zgodnie z projektowanym art. 32b ust. 2 pkt 1 urt członkowie zarządu Funduszu będą powoływani spośród obywateli polskich. Członkostwo w zarządzie Funduszu byłoby więc wykluczone w odniesieniu do obywateli innych niż RP państw członkowskich UE.

Zasada swobodnego przepływu pracowników wewnątrz Unii obejmuje zniesienie wszelkiej dyskryminacji ze względu na przynależność państwową między pracownikami państw członkowskich w zakresie zatrudnienia (art. 45 ust. 1 i 2 TfUE). Zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości UE (dalej: Trybunał) swoboda przepływu pracowników oznacza zniesienie także barier o charakterze niedyskryminującym. Za sprzeczne z art. 45 TfUE Trybunał uznaje regulacje krajowe, które uniemożliwiają lub zniechęcają pracownika – obywatela UE do skorzystania ze swobody przemieszczania się do innego państwa członkowskiego.

Postanowienia art. 45 TfUE nie mają jednak zastosowania do zatrudnienia w administracji publicznej (art. 45 ust. 4 TfUE). Wyłączenie to ma

charakter wyjątku, nie można więc traktować go rozszerzająco. Jego treść, wraz z pojęciem „administracja publiczna”, jest przedmiotem orzecznictwa Trybunału.¹ Trybunał stwierdził, że pojęcie administracji publicznej w rozumieniu przepisów TfUE należy interpretować i stosować jednolicie w całej Unii i w związku z tym nie może być w pełni pozostawione uznaniu państw członkowskich. Zgodnie z orzecznictwem Trybunału art. 45 ust. 4 TfUE będzie miał zastosowanie tylko do stanowisk, których sprawowanie zakłada bezpośredni lub pośredni udział w wykonywaniu władzy powierzonej przez prawo publiczne oraz dotyczy wykonywania obowiązków, których celem jest zabezpieczenie interesu ogólnego państwa albo innych władz publicznych. Sprawowanie takiego stanowiska wymaga więc istnienia szczególnych relacji zależności między osobą je sprawującą a państwem oraz zakłada istnienie praw i obowiązków wynikających z więzów przynależności państwowej.

Dodatkową wskazówką interpretacyjną może być treść komunikatu Komisji z 13 lipca 2010 r. do Rady, Parlamentu Europejskiego, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Potwierdzenie zasady swobodnego przepływu pracowników: prawa oraz główne zmiany (KOM(2010) 373 wersja ostateczna). Komisja uważa, że wyjątek dotyczący administracji publicznej odnosi się przede wszystkim do sił zbrojnych, policji, wymiaru sprawiedliwości, administracji skarbowej oraz dyplomacji. Może odnosić się do stanowisk w administracji publicznej szczebla centralnego lub lokalnego, których sprawowanie zakłada wykonywanie władzy państwowej, w związku z procesem tworzenia lub stosowania prawa oraz nadzoru nad jednostkami podporządkowanymi.

Na gruncie przepisów projektu powstaje pytanie, czy w odniesieniu do stanowiska członka zarządu Funduszu ma zastosowanie wyjątek określony w art. 45 ust. 4 TfUE, a więc czy stanowisko to jest wyłączone ze swobody przepływu pracowników wewnątrz Unii.

Zgodnie z proponowaną ustawą w skład zarządu Funduszu wchodzi trzy osoby desygnowane przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych, ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa i ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, powoływanych przez Sejm na 5-letnią kadencję (proponowany art. 32a ust. 1 pkt 1 urt). Członkowie zarządu odwoływani będą przez Sejm (proponowany art. 32b ust. 5 urt). Także kompetencje i zakres zadań wykonywanych przez zarząd Funduszu, w szczególności kompetencje dotyczące środków publicznych pochodzących z budżetu państwa (projektowany art. 32b ust. 1 urt), przemawiają za uznaniem, że sprawowanie funkcji członka zarządu Funduszu wymaga istnienia szczególnych relacji w stosunku do państwa, wynikających z więzów

¹ Zob. m.in. wyrok Trybunału z 17 grudnia 1980 r. w sprawie 149/79 *Komisja przeciwko Belgii*, ECR 1980, s. 3881, pkt. 10, 12, 18 i 19, wyrok Trybunału z 16 czerwca 1987 r. w sprawie 225/85 *Komisja przeciwko Włochom*, ECR 1987, s. 2625, pkt 7, wyrok Trybunału z 30 września 2003 r. w sprawie C-47/02 *Anker i inni*, ECR 2003, s. I-10447, pkt. 57-60.

obywatelstwa. Pełnienie tych funkcji jest więc zatrudnieniem w administracji publicznej i spełnia kryterium wyjątku przewidzianego w art. 45 ust. 4 TfUE. Należy uznać, że w omawianym przypadku wymóg obywatelstwa polskiego jest usprawiedliwiony, zasada swobody przepływu pracowników nie ma zastosowania, a projektowany przepis nie jest sprzeczny z prawem UE.

3.3 Art. 106 i art. 107 TfUE

Radiofonia i telewizja publiczna, w zakresie sprawowania misji publicznej, jest traktowana jako usługa świadczona w ogólnym interesie gospodarczym w rozumieniu przepisów TfUE (pkt 6 komunikatu Komisji 2009/C 257/01 w sprawie stosowania zasad pomocy państwa wobec radiofonii i telewizji publicznej; Dz. Urz. C 257 z 27.10.2009, s. 1: dalej: komunikat). Zgodnie z art. 106 ust. 2 TfUE przedsiębiorstwa zobowiązane do zarządzania usługami świadczonymi w ogólnym interesie gospodarczym podlegają normom Traktatów, zwłaszcza regułom konkurencji, w granicach, w jakich ich stosowanie nie stanowi prawnej lub faktycznej przeszkody w wykonywaniu poszczególnych zadań im powierzonych. Jednocześnie przepis ten zastrzega, że rozwój handlu nie może być naruszony w sposób pozostający w sprzeczności z interesem Unii Europejskiej. Znaczenie usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym zostało podkreślone w art. 14 TfUE, stanowiącym, że UE i państwa członkowskie, w granicach swych kompetencji i w granicach stosowania Traktatów, zapewniają, aby te usługi funkcjonowały na podstawie zasad i na warunkach, które pozwolą im wypełniać ich zadania. Artykuł 14 TfUE nie wyłącza stosowania reguł dotyczących przyznawania pomocy przez państwo określonych w art. 106 i 107 TfUE. Zgodnie z postanowieniami interpretacyjnymi zawartymi w Protokole system publicznego nadawania w państwach członkowskich jest bezpośrednio związany z potrzebami demokratycznymi, społecznymi i kulturowymi każdego społeczeństwa oraz z koniecznością zachowania pluralizmu w mediach. W Protokole stwierdza się, że postanowienia Traktatów „nie naruszają kompetencji państw członkowskich w zakresie zapewnienia finansowania publicznego nadawania w zakresie, w jakim takie finansowanie przyznaje się organizacjom nadawczym w celu wypełnienia misji służby publicznej, która została powierzona, określona i zorganizowana przez każde państwo członkowskie, oraz w zakresie, w jakim takie finansowanie nie wpływa na warunki handlowe i konkurencję w Unii w zakresie, w jakim byłoby to sprzeczne ze wspólnym interesem, przy uwzględnieniu konieczności realizacji mandatu tej służby publicznej”. Trybunał potwierdził kompetencję państw członkowskich do ustalenia szerokiej definicji nadawczych usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym.²

² Wyrok Sądu Pierwszej Instancji z dnia 22 października 2008 r. w sprawach połączonych T-309/04, T-329/04 i T-336/04 *TV 2/Danmark A/S przeciwko Komisji Wspólnot Europejskich*, pkt 107 i 113.

Projektowany art. 21 urt powierza publicznej radiofonii i telewizji realizację misji publicznej. Przepis ten definiuje również misję publiczną.

Projektowane art. 31 ust. 1 pkt 1 oraz art. 32e urt określają podstawowe środki finansowe na realizację misji publicznej. Przewidziane we wskazanych przepisach przyznanie środków publicznych na realizację misji należy ocenić z punktu widzenia zgodności proponowanej regulacji z unijnymi regułami konkurencji, w szczególności zasadami udzielania pomocy przez państwo, z uwzględnieniem postanowień wynikających z Protokołu.

Artykuł 107 ust. 1 TfUE stanowi, że wszelka pomoc przyznawana przez państwa członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiejkolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jest niezgodna z rynkiem wewnętrznym w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi. Za zgodną z rynkiem wewnętrznym może zostać uznana m.in. pomoc przeznaczona na wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego, o ile nie zmienia warunków wymiany handlowej i konkurencji w UE w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem (art. 107 ust. 3 lit. d TfUE). Artykuł 167 ust. 4 TfUE przewiduje uwzględnianie przez UE w jej działaniu aspektów kulturalnych, zwłaszcza w celu poszanowania i popierania różnorodności jej kultur.

Zgodnie z art. 106 ust. 3 TfUE Komisja Europejska czuwa nad stosowaniem art. 106 ust. 2 i w razie potrzeby kieruje stosowne dyrektywy lub decyzje do państw członkowskich. Zgodnie z art. 108 ust. 3 TfUE Komisja jest informowana, w czasie odpowiednim do przedstawienia swych uwag, o wszelkich planach przyznania lub zmiany pomocy państwa. Tak więc, zarówno w przypadku stosowania art. 106 ust. 2 TfUE jak i art. 107 ust. 3 lit. d TfUE, do Komisji należy ocena zgodności przyznanych środków z unijnymi regułami konkurencji, w tym z zasadami pomocy przyznawanej przez państwa. W komunikacie Komisja szczegółowo określiła kryteria, które bierze pod uwagę dokonując takiej oceny w odniesieniu do środków z zakresu pomocy państwa dla radiofonii i telewizji publicznej.

Zdaniem Komisji pojęcie „kultura” w rozumieniu art. 87 ust. 3 lit. d Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską (obecnie art. 107 ust. 3 lit. d TfUE)³ wymaga przyjęcia interpretacji ograniczającej, ponieważ przepis przewidujący wyłączenie spod zakazu obejmowania pomocą państwa należy stosować w sposób ścisły. Potrzeby edukacyjne i demokratyczne państwa członkowskiego należy odróżnić od promocji kultury. Takiego rozróżnienia – między potrzebami kulturalnymi, społecznymi i demokratycznymi – dokonuje Protokół. Jeżeli państwo członkowskie nie wprowadzi odrębnej definicji i odrębnego finansowania pomocy państwa na samą promocję kultury, pomoc

³ Treść przepisów art. 86 ust. 2 oraz art. 87 ust. 3 lit. d TWE, zastąpionych odpowiednio art. 106 ust. 2 oraz art. 107 ust. 3 lit. d TfUE, nie uległa zmianie. Dalej w niniejszej opinii powoływane są obecne jednostki redakcyjne TfUE.

taka, zdaniem Komisji, co do zasady, nie może być zaakceptowana na podstawie art. 107 ust. 3 lit. d TfUE. Można jednak dokonać odpowiedniej oceny na podstawie art. 106 ust. 2 TfUE, dotyczącego usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym. Zgodnie z orzecznictwem Trybunału art. 106 ust. 2 TfUE stanowi wyjątek, który należy interpretować w sposób ściśle określony. Aby móc skorzystać z odstępstwa przewidzianego w tym przepisie, konieczne jest spełnienie następujących warunków: 1) usługa musi być świadczona w ogólnym interesie gospodarczym i jasno określona jako taka przez państwo członkowskie, 2) przedsiębiorstwo musi być jednoznacznie zobowiązane przez państwo do świadczenia danej usługi, 3) stosowanie zawartego w TfUE zakazu korzystania z pomocy państwa musi utrudniać wykonywanie szczególnych zadań powierzonych przedsiębiorstwu i odstępstwo od tego zakazu nie może wpływać na rozwój handlu w sposób pozostający w sprzeczności z interesem Unii (kryterium proporcjonalności).⁴ Biorąc pod uwagę postanowienia Protokołu należy ocenić, czy regulacje projektu, odnoszące się do misji publicznej i środków finansowych przekazywanych na jej realizację, spełniają kryteria usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym, określone w prawie UE. Zgodnie z komunikatem zasady realizacji misji publicznej powinny być precyzyjnie określone, aby władze państw członkowskich mogły skutecznie nadzorować działalność nadawców.

Przewidziane w projekcie finansowanie zadań misji publicznej w dziedzinie radiofonii i telewizji wydaje się nie naruszać przepisów art. 106 ust. 2 i art. 107 ust. 1 TfUE, interpretowanych przez Protokół oraz orzecznictwo Trybunału. Finansowanie zadań misji publicznej, określone w projekcie, mogłoby zostać zakwalifikowane jako pomoc przeznaczona na wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego w rozumieniu art. 107 ust. 3 lit. d TfUE i uznane tym samym przez Komisję za zgodne z rynkiem wewnętrznym.

Artykuł 1 pkt 4 projektu ustawy przewiduje nowe brzmienie rozdziału 4 urt, dotyczącego publicznej radiofonii i telewizji. Przepisy tego rozdziału definiują misję publiczną realizowaną przez publiczną radiofonię i telewizję oraz związane z tym zadania. Opiniowany projekt ustawy definiuje pojęcie misji publicznej realizowanej przez publiczną radiofonię i telewizję (projektowany art. 21 urt). Określona w projekcie ustawy misja publiczna nie jest tożsama z misją określoną w obowiązujących przepisach urt. Projekt przewiduje również nowe formy finansowania misji publicznej. W związku z tym przewidziana w projekcie pomoc na finansowanie realizacji misji publicznej jest projektem nowej pomocy państwa.

Do Komisji należy ostateczna ocena zgodności programu pomocy z unijnymi regułami konkurencji, w tym z zasadami pomocy przyznawanej przez państwo. Komisja oceni, czy przewidziany program pomocy dotyczący przekazywania środków publicznych na finansowanie misji publicznej będzie

⁴ Komunikat, pkt 37; wyrok Trybunału z dnia 27 marca 1974 r. w sprawie 127-73 *Belgische Radio en Televisie przeciwko SV SABAM i NV Fonior*, ECR z 1974 r., s. 313.

zgodny z art. 106 ust. 2 TWE i art. 107 ust. 3 lit. d TWE. Projekt podlega notyfikacji Komisji w trybie art. 108 ust. 3 TfUE w związku z rozporządzeniem Rady (UE) 2015/1589.

Wykonaniu art. 108 ust. 3 TfUE służy na gruncie polskiego prawa krajowego ustawa z 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2007 r. Nr 59, poz. 404, ze zm.). Ustawa przewiduje następującą procedurę. Stosownie do art. 12 ust. 1 ustawy, projekty programów pomocowych (programem pomocowym jest np. projekt ustawy przewidujący udzielanie pomocy publicznej) wymagają uzyskania opinii Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Opinie te zawierają m.in. stanowisko, czy projekt przewiduje udzielanie pomocy publicznej, stanowisko w sprawie zgodności pomocy publicznej ze wspólnym rynkiem, propozycje zmian przedstawione w celu zapewnienia zgodności postanowień projektu ze wspólnym rynkiem, stanowisko w sprawie obowiązku notyfikacji projektu. Podmioty właściwe do wystąpienia z wnioskiem o wydanie opinii określa art. 13 ustawy – z wnioskiem takim występuje organ administracji publicznej opracowujący projekt programu pomocowego. Natomiast w przypadku projektu ustawy będącej programem pomocowym opracowanym przez podmiot niebędący organem administracji publicznej (art. 16a ustawy), o opinię i przekazanie do Komisji projektu w celu dokonania jego notyfikacji występuje organ właściwy na podstawie Regulaminu Sejmu. Organem tym jest Marszałek Sejmu (art. 10 ust. 1 pkt 10a regulaminu Sejmu). Wniosek jest kierowany do Prezesa UOKiK. Decyzję w sprawie dokonania notyfikacji podejmuje, po zapoznaniu się z opinią Prezesa UOKiK, Rada Ministrów (art. 16 ust. 2 ustawy). Prezes UOKiK, za pośrednictwem Stałego Przedstawicielstwa RP przy UE w Brukseli, dokonuje notyfikacji projektu programu pomocowego, czyli przekazuje Komisji Europejskiej projekt ustawy, by Komisja mogła dokonać oceny planowanej pomocy ze wspólnym rynkiem.

3.4. Decyzja 2012/21/UE

Decyzja 2012/21/UE określa warunki, na których pomoc państwa w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych, przyznana pewnym przedsiębiorstwom, którym powierzono wykonywanie usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym, jest zgodna z rynkiem wewnętrznym i zwolniona z wymogu zgłoszenia określonego w art. 108 ust. 3 TfUE (art. 1 decyzji). Decyzję stosuje się do pomocy państwa w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych przyznanej przedsiębiorstwom, którym powierzono wykonywanie usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym, o których mowa w art. 106 ust. 2 TfUE, np. jeżeli rekompensata nie przekracza rocznej kwoty 15 mln EUR za świadczenie usług w ogólnym interesie gospodarczym w dziedzinach innych niż transport i infrastruktura transportowa. Jeśli wysokość rekompensaty zmienia się

w okresie powierzenia, kwotę roczną oblicza się jako średnią rocznych kwot rekompensaty przewidywanych w okresie powierzenia.

Decyzję stosuje się wyłącznie w przypadkach, gdy okres, na jaki powierza się przedsiębiorstwu wykonywanie usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym, nie przekracza dziesięciu lat. Jeżeli okres powierzenia przekracza dziesięć lat, decyzję stosuje się wyłącznie w takim zakresie, w jakim dostawca usług jest zobowiązany przeprowadzić znaczne inwestycje, które muszą być amortyzowane przez dłuższy czas zgodnie z ogólnie przyjętymi zasadami rachunkowości (art. 2 ust. 2). Jeśli podczas okresu powierzenia warunki stosowania niniejszej decyzji przestaną być spełnione, pomoc zgłasza się zgodnie z art. 108 ust. 3 TfUE (art. 2 ust. 3).

Powierzenie przedsiębiorstwu wykonywania usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym następuje poprzez jeden akt lub kilka aktów, których forma może zostać określona przez każde państwo członkowskie. Akt lub akty powinny w szczególności określać:

- przedmiot i czas trwania zobowiązań z tytułu świadczenia usług publicznych;
- nazwę przedsiębiorstwa oraz w stosownych przypadkach odpowiednie terytorium;
- rodzaj wszystkich wyłącznych lub specjalnych praw przyznanych przedsiębiorstwu przez organ powierzający;
- opis mechanizmu rekompensaty oraz wskaźniki służące do obliczania, kontrolowania i przeglądu wysokości rekompensaty;
- ustalenia na temat unikania i odzyskiwania nadwyżek rekompensaty;
- odniesienie do decyzji (art. 4 decyzji).

Rekompensata nie może przekraczać kwoty niezbędnej do pokrycia kosztów netto wynikających z wywiązywania się ze zobowiązań z tytułu świadczenia usług publicznych, z uwzględnieniem rozsądnego zysku (art. 5 ust. 1 decyzji).

Projekt przewiduje udzielenie publicznej radiofonii i telewizji pomocy publicznej przeznaczonej na realizację misji publicznej (projektowane art. 31 ust. 1 pkt 1 i art. 32e urt). Projektowany program pomocy nie spełnia wszystkich warunków określonych w przywołanej decyzji, w szczególności dotyczących określenia czasu trwania zobowiązań z tytułu świadczenia usług publicznych oraz odniesienia do decyzji. W związku z tym decyzja nie będzie miała zastosowania do projektowanego programu pomocy. Oznacza to, że projektowany program pomocy nie jest zwolniony z obowiązku notyfikacji Komisji Europejskiej.

3.5. Rozporządzenie nr 360/2012

Należy również rozważyć zastosowanie rozporządzenia nr 360/2012 do pomocy udzielanej instytucjom ze środków Funduszu. Zgodnie z art. 2 ust. 2 i ust. 5 rozporządzenia pomoc przyznana przedsiębiorstwom z tytułu

wykonywania usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym nie spełnia wszystkich kryteriów określonych w art. 107 ust. 1 TfUE i dlatego jest zwolniona z wymogu zgłoszenia przewidzianego w art. 108 ust. 3 TfUE, o ile spełnia warunki określone w artykule 2 ust. 2–8 rozporządzenia. Na podstawie projektu nie można jednak jednoznacznie ustalić, czy spełniony zostanie warunek wielkości pomocy (500 000 EUR w okresie dowolnych trzech lat budżetowych dla jednego przedsiębiorstwa – art. 2 ust. 2 i ust. 5 rozporządzenia). Nie można wobec tego stwierdzić, że rozporządzenie znajdzie zastosowanie.

3.6. Dyrektywa 2006/111/WE

Proponowaną regulację należy ocenić z punktu widzenia przepisów dyrektywy 2006/111/WE, określającej m.in. wymagania dotyczące przejrzystości finansowej wewnątrz określonych przedsiębiorstw.

Dyrektywa nakłada na państwa członkowskie obowiązek zapewnienia właściwego odzwierciedlenia w oddzielnych księgach struktury finansowej i organizacyjnej każdego przedsiębiorstwa zobowiązanego do prowadzenia oddzielnych ksiąg, tak aby wyraźnie wskazane były następujące elementy: a) dochody i koszty związane z różnymi rodzajami działalności, b) szczegółowe wyjaśnienie metody przypisywania i rozliczania dochodów i kosztów związanych z różnymi rodzajami działalności (art. 1 ust. 2 dyrektywy). W rozumieniu art. 2 lit. d dyrektywy pojęcie „przedsiębiorstwo zobowiązane do prowadzenia oddzielnych ksiąg” oznacza każde przedsiębiorstwo, któremu zgodnie z art. 106 ust. 1 TfUE przyznane zostały przez państwo członkowskie prawa specjalne lub wyłączne albo któremu powierzono zostało świadczenie usług w ogólnym interesie gospodarczym zgodnie z art. 106 ust. 2 TfUE oraz otrzymuje rekompensatę za świadczenie usług publicznych w odniesieniu do takiej usługi, a które prowadzi także inną działalność.

W odniesieniu do przejrzystości, określonej w art. 1 ust. 2 dyrektywy, dyrektywa nie ma jednak zastosowania do określonych kategorii przedsiębiorstw. Zgodnie z tym przepisem dyrektywa nie ma zastosowania do: a) przedsiębiorstw, w odniesieniu do usług, których świadczenie nie będzie miało zauważalnego wpływu na handel między państwami członkowskimi, b) przedsiębiorstw, których całkowite roczne obroty netto w okresie dwóch lat poprzedzających okres obowiązywania praw specjalnych lub wyłącznych, przyznanych im przez państwo członkowskie zgodnie z art. 106 ust. 1 TfUE lub w którym powierzono zostało im świadczenie usług w ogólnym interesie gospodarczym zgodnie z art. 106 ust. 2 TfUE wyniosły mniej niż 40 milionów EUR, c) przedsiębiorstw, którym powierzono zostało świadczenie usług w ogólnym interesie gospodarczym zgodnie z art. 106 ust. 2 TfUE, jeśli otrzymywana przez nie rekompensata, w dowolnej formie, została ustalona na dany okres w wyniku zastosowania otwartych, przejrzystych i niedyskryminacyjnych procedur (art. 5 ust. 2 dyrektywy).

Zgodnie z projektem należy uznać, że publiczna radiofonia i telewizja są objęte zakresem dyrektywy. Projekt przewiduje powierzenie im pełnienia misji publicznej (projektowany art. 21 urt), która finansowana będzie ze środków publicznych (projektowane art. 31 ust. 1 pkt 1 i art. 32e urt). Z projektu wynika również, że jednostki publicznej radiofonii i telewizji będą mogły prowadzić działalność inną niż misyjna (projektowany art. 31 ust. 1 pkt. 2–4 oraz projektowany art. 32f ust. 1 urt).

Na podstawie posiadanych informacji nie można ustalić, czy będzie miało zastosowanie któreś z wyłączeń stosowania dyrektywy przewidziane w art. 5 ust. 2 lit. a i b. Nie będzie miało natomiast zastosowania wyłączenie, o którym mowa w art. 5 ust. 2 lit. c, gdyż powierzenie publicznej radiofonii i telewizji realizacji misji publicznej następuje w drodze ustawowej, a nie w drodze zamówienia publicznego (otwarta, przejrzysta i niedyskryminacyjna procedura).

W konsekwencji należy uznać, że jednostki publicznej radiofonii i telewizji powinny być zobowiązane do prowadzenia przewidzianej w dyrektywie księgowości.

Projektowany art. 32f urt dotyczący rachunkowości można uznać za zgodny z dyrektywą.

3.7. Dyrektywa 2002/21/WE

Zgodnie z art. 3 ust. 2 dyrektywy państwa członkowskie gwarantują niezależność krajowych organów regulacyjnych, zapewniając, by były one prawnie oddzielone i funkcjonalnie niezależne od wszelkich organizacji udostępniających sieci, urządzenia lub usługi łączności elektronicznej. Państwa członkowskie, które zachowają prawo własności przedsiębiorstw udostępniających sieci łączności elektronicznej lub usług, lub, które będą sprawowały nad nimi kontrolę, zobowiązane będą zapewnić skuteczny strukturalny rozdział funkcji regulacyjnych od działalności związanej z wykonywaniem prawa własności lub kontroli.

Projektowany art. 26 ust. 8 zd. 1 urt stanowi, że Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej, w porozumieniu z Przewodniczącym Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, dokonuje, w drodze decyzji, rezerwacji częstotliwości niezbędnych do wykonywania ustawowych zadań przez jednostki publicznej radiofonii i telewizji oraz określa warunki wykorzystania tych częstotliwości. Projektowany art. 26 ust. 9 urt stanowi, że Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej, w porozumieniu z Przewodniczącym Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, zapewnia dla jednostek publicznej radiofonii i telewizji częstotliwości niezbędne do rozpowszechniania programów.

Projekt przyznaje Krajowej Radzie Radiofonii i Telewizji określone uprawnienia kontrolne w stosunku do jednostek publicznej radiofonii i telewizji. W szczególności projektowany art. 32c ust. 1 i 2 urt powierza Krajowej Radzie Radiofonii i Telewizji pewne uprawnienia kontrolne w zakresie realizacji misji

publicznej, a projektowany art. 27 ust. 3 urt przyznaje Krajowej Radzie Radiofonii i Telewizji kompetencję do powoływania i odwoływania członków jednostek publicznej radiofonii i telewizji. Oznacza to, że Krajowej Radzie Radiofonii i Telewizji przysługiwałyby zarówno funkcje regulacyjne, jak i kontrolne.

W konsekwencji należy uznać, że projektowany art. 26 ust. 8 zd. 1 i ust. 9 urt jest niezgodny z art. 3 ust. 2 zd. drugie *in fine* dyrektywy, gdyż nie zapewnia rozdziału funkcji regulacyjnych od działalności związanej ze sprawowaniem kontroli.

4. Konkluzja

4.1. Projekt ustawy o zmianie ustawy o radiofonii i telewizji oraz o uchyleniu ustawy o opłatach abonamentowych jest objęty prawem Unii Europejskiej.

4.2. Projektowany art. 26 ust. 8 zd. 1 i ust. 9 ustawy o radiofonii i telewizji jest niezgodny z art. 3 ust. 2 zd. drugie *in fine* dyrektywy 2002/21/WE.

4.3. Projekt przewiduje udzielanie pomocy publicznej. Projekt wymaga notyfikacji Komisji Europejskiej w trybie art. 108 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Notyfikacja ta powinna być poprzedzona zasięgnięciem opinii Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Michał Warciński

Warszawa, 28 kwietnia 2016 r.

BAS-WAPEiM-861/16
TRYB PILNY

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia

w sprawie stwierdzenia – w trybie art. 95a ust. 3 regulaminu Sejmu – czy poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o radiofonii i telewizji oraz o uchyleniu ustawy o opłatach abonamentowych (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej)

Poselski projekt ustawy przewiduje wprowadzenie zmian w ustawie z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz. U. z 2015 r. poz. 1531, ze zm.; dalej: urt) oraz uchylenie ustawy z dnia 21 kwietnia 2005 r. o opłatach abonamentowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1204, ze zm.). Zmiany polegają na zastąpieniu mechanizmu finansowania misji publicznej realizowanej przez publiczną radiofonię i telewizję wpływami z abonamentu i zastąpienie go finansowaniem z budżetu państwa, za pośrednictwem Funduszu Mediów Publicznych (dalej: Fundusz), który ma być państwową osobą prawną. Projekt określa zadania i organizację Funduszu. Projekt przewiduje nowe brzmienie rozdziału 4 urt, który ma być zatytułowany: Media publiczne. Nowy rozdział urt określa pojęcie misji publicznej i służące jej realizacji zadania, a także określa, że misja będzie realizowana przez publiczną radiofonię i telewizję. Projekt przewiduje, że jednostki publicznej radiofonii i telewizji będą działały wyłącznie w formie jednoosobowej spółki akcyjnej Skarbu Państwa, określa skład i zasady powoływania i odwoływania organów jednostek publicznej radiofonii i telewizji oraz przychody jednostek publicznej radiofonii i telewizji. Projekt określa również zasady podziału przez Fundusz kwoty otrzymywanej z budżetu państwa na finansowanie misji publicznej. Projekt zawiera także postanowienia dotyczące ograniczeń w emisji przekazów reklamowych przez jednostki publicznej radiofonii i telewizji.

Projekt nie zawiera przepisów mających na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o radiofonii i telewizji oraz o uchyleniu ustawy o opłatach abonamentowych nie jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu.

Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Michał Warciński